

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „АРГИРА ЖЕЧКОВА“ - СЛИВЕН

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА
УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
В СУ „АРГИРА ЖЕЧКОВА“
гр. СЛИВЕН**

2018-2019

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1. ВЪВЕДЕНИЕ**
- 2. Глава 1 - Общи положения**
- 3. Глава 2 УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**
- 4. Раздел 1 УЧЕНИЦИ**
- 5. Раздел 2 УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ**
- 6. Глава 3 ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ**
- 7. Раздел 1 ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ**
- 8. Раздел 2 ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ**
- 9. Раздел 3 КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**
- 10. Глава 4 ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТА НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧЕЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**
- 11. Раздел 1 НАБЛЮДАВАНЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС**
- 12. Раздел 2 КОМИСИЯ ПО ЕТЕКАТА**
- 13. Раздел 3 ПРОЦЕДУРА ПРЕД КОМИСИЯТА ПО ЕТИКАТА**
- 14. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

ВЪВЕДЕНИЕ

СУ „Арги́ра Жечкова“ има за цел да предоставя на своите ученици високо качество на обучение в условията на оптимална и развиваща среда. Определящ фактор за постигане на тази цел е формирането на една активна, обединена училищна общност възпитаваща единни принципи и ценности, основаващи се на сътрудничество, взаимно уважение и зачитане на индивидуалните различия.

Настоящият Етичен кодекс формулира ценностите и задава правилата за взаимодействие и общуване, споделяни от училищната общност в СУ „Арги́ра Жечкова“.

Глава I Общи положения

Чл.1. Членовете на училищната общност в СУ “Аргири Жечкова“ – ученици, учители, служители имат право на училище, в което безопасността и сигурността са най-важни.

Чл.2. Всеки член на общността е отговорен да съдейства и спомага за създаването на благоприятна и окуражаваща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

Чл.3. Основна цел на настоящият Етичен кодекс е да формулира принципи и ценности, които да обединят общността на едно демократично училище. Неговото предназначение е да формира култура на общуване споделяна от всички нейни членове.

Чл.4. Участниците в училищната общност на СУ “Аргири Жечкова“ приемат и се стремят към следните общи ценности:

- Доверие;
- Уважение;
- Толерантност;
- Отговорност;
- Вежливост;
- Справедливост;

Чл.5. В своите дейности и взаимоотношения, участниците в училищната общност на СУ “Аргири Жечкова“ се ръководят от следните общи принципи:

- Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана.
- Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите.
- Всеки има право на себerealизация, доколкото това не нарушава същото право у другите.
- Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността.
- Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

Глава 2 УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1 УЧЕНИЦИ

Чл.6. Училищната общност в СУ “Арги́ра Жечкова“ споделя и работи за спазване на убеждението, че всеки ученик:

- има право на закрила срещу нарушаващи неговото достойнство;
- има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие;
- заслужава да му се даде възможност да развие пълния си потенциал;
- попаднал в риск, има нужда от допълнителна закрила и подпомагане.

Чл.7. От учениците в СУ “Арги́ра Жечкова“ се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

- Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
- Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.
- Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.
- Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици и учители.
- Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
- Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора.
- Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението.
- Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.
- Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.
- Да търсят решение на проблемите като се обръщат за съдействие към класния ръководител и училищното ръководство.
- Да пазят училищното имущество.
- Да се грижат за чистотата в училище.
- Да определят и приемат заедно Правила на поведението в класа, които да стоят на видно място във всяка класна стая.

Чл.8. За нарушение на нормите записани в чл. 7 учениците носят отговорност съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

Чл. 9. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника на училището.

Чл.10 За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите класни ръководители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на СУ “Аргира Жечкова“. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа взема отношение по случая, както е посочено в Глава 4.

Раздел 2 УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ

Чл.12. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните морални отговорности към учениците:

- Да създават безопасна и здравословна среда за всеки ученик.
- Да подкрепят правото на ученика за свободно изразяване на мнение по образователни въпроси.
- Да не дискриминират учениците на основата на етнически произход, религия и пол.

Чл.13. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности към колегите си:

- Да проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.
- Да уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.
- Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между тях в присъствието на външни лица.
- Да се стремят да не оставят съмнение за сексуален тормоз спрямо свои колеги.
- Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител.
- Да дават личен пример на учениците, а ръководителите – на своите подчинени със своето лично поведение и чувство за отговорност.

- Да се отнасят отговорно към повереното им имущество.
- Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

Чл.14 В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности към обществото:

- Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията.
- Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат развитието на образователната система.
- Да опазват данните и личната информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл.15. За нарушение на правата си спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс учителите и служителите могат да се обърнат към Етичната комисия на СУ “Аргири Жечкова“ при спазване на съответния ред определен в Глава 4

Глава 3 ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел 1 ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 15. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения живот учителите, служителите и училищното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:

- Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
- Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.
- Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.
- Не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите.
- Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби.

- Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиални отношения.
- Противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл.16. Учителите, служителите и училищното ръководство не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл.17. Учителите, служителите и училищното ръководство не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Раздел 2 ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.18. Учителите и служителите са длъжни да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл.19. Учителите и служителите са длъжни да бъдат лоялни към работодателя, като не злоупотребяват с неговото доверие и не разпространяват поверителни за него сведения, както и да пазят доброто име на училището.

Чл.20. Учителите и служителите са длъжни да спазва вътрешните правила, приети в училището и на другите да изпълняват трудовите си задължения.

Чл.21. Учителите и служителите са длъжни да уважават чуждото мнение и правото на избор и позиция, които не съвпадат с техните.

Чл.22. Учителите и служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение.

Чл.23. Учителите и служителите не трябва да позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Те също не трябва да вършат работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.24. Учителите и служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването за лични цели.

Чл.25. Учителите и служителите информират своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл.26. Учителите и служителите в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността,

средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.27. Учителите, служителите и училищното ръководство трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Те използват данните и документите в училище единствено по повод изпълнение на служебните си задължения и при спазване правилата за защита на информацията, както следва:

ал.1. Обработването на лични данни се осъществява съобразно международните принципи за защита на данните и вътрешното законодателство.

ал.2. Служебната информация не може да бъде използвана за користна цел и не може да се разгласява пред трети лица, освен по предвидения от закона ред.

ал.3. Учителите, служителите и училищното ръководство спазват нормативните изисквания за достъп до информация, като съблюдава правилата за защита на класифицираната информация.

ал.4. Учителите, служителите и училищното ръководство НЕ вписват неверни данни в документи, издавани, съхранявани или изисквани за нуждите на МОН или на други държавни институции.

Раздел 3 КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.28. Конфликт на интереси възниква, когато учителят или служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

- Учителите и служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт са длъжни да информират веднага директора на училището.
- Учителите и служителите не могат да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.
- Учителите и служителите не трябва да допускат възможност друг да ги постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Глава 4 ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1 НАБЛЮДАВАНЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Чл.29. В СУ “Арги́ра Жечкова“ се определя механизъм за наблюдение, установяване на нарушения, докладването и предприемането на мерки по действието на Етичния кодекс на общността с цел да се гарантира спазването на неговите норми.

Основните принципи за работа на този механизъм са законност, обективност, безпристрастност и демократичност.

Чл.30. Нарушения на нормите на Етичния кодекс се установяват по писмени сигнали от всички членове на училищната общност.

- Устни сигнали могат да подават само учениците, като ги представят на съответните отговорни лица – класния ръководител, заместник-директор, които са длъжни да уведомят директора за постъпилния сигнал.
- Писмените сигнали се внасят в деловодството на училището и се регистрират в регистър на жалби, сигнали, молби и предложения.
- Сигнали за извършени от директора нарушения, се установяват само в писмен вид, внесен в РУО – гр. Сливен.

Чл.31. Всеки подаден сигнал за нарушение на нормите на Етичния кодекс от учител или служител в СУ “Арги́ра Жечкова“ се проверява лично от директора не по-късно от края на следващия работен ден.

- В случай, че директорът отсъства проверката се извършва след неговото завръщане.
- Лицето, заместващо директора е длъжно да го информира за всички подадени сигнали по време на неговото отсъствие.

Чл.32. Установяването на нарушението, за което е подаден сигнал, задължително включва разговор с лицето, срещу когото е подаден. Когато нарушението е от учител или служител на разговора присъства и председателя на Комисията по етика или друг неин член. При необходимост могат да бъдат проведени и други действия, свързани с обективното изясняване на случая, който е сигнализиран.

- Ако в хода на разговора се установи необходимост, се съставя писмен протокол за подадения сигнал и установеното нарушение, който се подписва от лицето, подало сигнала, служителя срещу когото е сигнала и поне още едно лице, което е присъствало на разговора.

- При констатирани с протокол нарушения на нормите на Етичния кодекс от учител или служител, директорът може да го насочи към Комисията по етика, която дава становище по случая съобразно своите правомощия.

Чл.33. Всички сигнали за нарушаване на нормите на Етичния кодекс от учители, заместник-директор и служители се проверяват по реда на Кодекса на труда – от работодателя по силата на трудовите правоотношения.

Чл.34. Всички сигнали за нарушаване на нормите на Етичния кодекс от директора на училището се проверяват по ред, определен от РУО – гр. Сливен.

Чл.35. При безспорно установени нарушения на нормите на Етичния кодекс от учителите, заместник-директора и служителите на СУ „Аргири Жечкова“ директорът взема решение дали да се търси дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда, по трудови правоотношения.

- Директорът на училището издава мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание на учителите, заместник-директора и служителите.
- Всички наложени дисциплинарни наказания за нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да бъдат обжалвани от заинтересованите лица по съответния административен и/или съдебен ред.

Раздел 2 КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.36. Директорът на СУ „Аргири Жечкова“ осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси, като създава Комисия по етика.

Чл.37. Комисията по етика се избира най-късно в срок до 10 дни след приемане на Етичния кодекс.

- В състава на Комисията по етика се включват представители на педагогическия и непедagogически персонал.
- Комисията по етика се състои от 5 члена.
- Членовете се избират от Общото събрание на учебното заведение за срок от една година.
- Комисията по етика съставя процедура за дейността си, като част от Етичния кодекс на училището, която задължително урежда:
  - Реда за събиране на информация и приемане на сигнали;
  - Сроковете за разглеждане и отговор на сигналите;

- Формата на произнасяне по казусите – становища, тълкувания и пр.

- Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчетва дейността си пред Общото събрание.

Чл.38. Всеки заинтересован член на училищната общност може да внесе сигнал в Комисията по етика. За целта се създава регистър на жалбите в деловодството на учебното заведение. Постъпилите жалби се предоставят на комисията по етика в 1 дневен срок.

Раздел 3 ПРОЦЕДУРА ПРЕД КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 39. Депозиране на сигнал за нарушение на Етичния кодекс:

1) Когато в Комисията по етика се получи сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, Комисията следва да се увери, че има достатъчно информация, която да даде възможност да бъде разгледано оплакването.

2) Сигналът следва да съдържа :

- Данни за лицето, което подава оплакването – трите имена, позицията, която заема, телефон за връзка;
- Данни за служителя, който в случая е нарушил Кодекса – имена и позиция, която заема;
- Кратко изложение на действието /бездействието/, по възможност с доказателство в подкрепа на това.

3) На първото си заседание след получаване на сигнала Комисията по етика разглежда същия и излиза с решение, дали да започне разследване и дали оплакването отговаря на изискванията, предвидени в настоящия Кодекс.

4) Ако Комисията установи, че оплакването не отговаря на формалните изисквания на Етичния кодекс, тя изпраща писмо на лицето, да отстрани нередностите, като определя срок. Ако не бъдат отстранени недостатъците на оплакването, Комисията го оставя без разглеждане.

5) Ако Комисията установи, че оплакването отговаря на предвидените в Етичния кодекс изисквания, следва да извърши разследване и да даде становище по него.

Чл.40. Действия на Комисията по етика при разследване на подаден сигнал:

1) Комисията връчва писмо на лицето, посочено в жалбата, като нарушител на Кодекса, в което го запознава с постъпилото оплакване и го поканва в срок от 7 дни от

връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава.

2) В случай, че лицето признае, че е действало в нарушение на Етичния кодекс, се изготвя предложение за мерките, които ще бъдат взети за поправяне на ситуацията.

3) В случай, че лицето отхвърли обвиненията, се насрочва заседание на Комисията по етика, за изслушване на двете страни и вземане на окончателно решение по казуса.

4) Когато Комисията установи, че има нарушения на Етичния кодекс породени от недоразумения, временен афект или друга форма на непредумишлени действия тя предоставя възможност на страните да изяснят ситуацията и отношенията помежду си и да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая. За развитието и приключването на случая Комисията, в свое становище, уведомява писмено директора.

5) Когато Комисията констатира извършването на груби нарушения на Етичния кодекс и/или отказ на страните да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая, тя излиза със становище пред директора за предприемане на следващи мерки по него. В становището се посочват установените нарушения на Етичния кодекс, проведената от Комисията работа по случая и резултатите от нея.

Чл.41. Директорът след получаване на становището на Комисията по етика се запознава със случая, като взема предвид всички факти и обстоятелства и може да реши:

- да поиска от служителя да отстрани нарушението;
- да поиска гаранции от служителя, по отношение на бъдещо поведение;
- да поиска служителят да понесе дисциплинарна отговорност съгласно

Кодекса на труда.

Чл.42. В своята работа Комисията по етика спазва следния регламент:

1) Подаването на сигнал към Етичната комисия става в деловодството на училището, което го предоставя на председателя на Комисията в 1 дневен срок.

2) Желателно е всеки сигнал да бъде придружен с доказателства. Ако липсват такива, Комисията може да ги изиска като условие за разглеждане на случая.

3) Комисията по етика не разглежда анонимни сигнали!

4) След получаването на сигнала, председателят на Комисията свиква заседание за неговото разглеждане в 7 дневен срок.

5) На първото си заседание за разглеждане на сигнала Комисията излиза с решение дали оплакването отговаря на изискванията и дали ще започне разследване по него.

6) Ако Комисията установи, че оплакването не отговаря на предвидените норми в Етичния кодекс, в 3 дневен срок от провеждане на заседанието тя връчва писмо на лицето, подало сигнала да отстрани нередностите. Срокът за отстраняването им е 7 дни.

7) Ако не бъдат отстранени нередностите на оплакването, Комисията го оставя без разглеждане.

8) Ако Комисията установи, че оплакването отговаря на предвидените норми в Етичния кодекс, тя започва разследване като в 3 дневен срок след първото заседание по случая връчва писмо на лицето, посочено в жалбата, като нарушител на Етичния кодекс.

9) В писмото си Комисията запознава лицето с постъпилото оплакване като прилага копие от него и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава.

10) Комисията по етика излиза със свое становище по всеки получен сигнал в 14-дневен срок, след датата на последното проведено заседание по случая.

11) Когато директорът на училището насочва получен към него сигнал за разглеждане от Комисията по етика той връчва копие от него с придружаващо писмо на председателя на Комисията.

12) За всяко свое заседание Комисията води протокол. Заседанията са редовни и се провеждат, ако присъстват всички членове на Комисията.

13) На своето първо заседание Комисията избира секретар, на ротационен принцип, който да води протоколите от заседанията.

14) Цялата документация на Комисията се съхранява от нейния председател.

15) Комисията поддържа протоколна книга, входяща книга за регистрация на сигналите, изходяща книга за регистрация на кореспонденцията и класьор на издадените становища.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е утвърден от директора със заповед № РД 06 – 426 от 14.09.2018 г. и е задължителен за всички нейни членове – ученици, учители и служители.

§ 2. Всички ученици, учители и служители в училището се запознават с настоящия Етичен кодекс лично, срещу подпис в рамките на годишния инструктаж в началото на всяка учебна година.

§ 3. Отклоненията на нормите на настоящия кодекс водят до санкциите предвидени в Закона за предучилищното и училищно образование, Кодекса на труда и Правилника за дейността на СУ “Аргира Жечкова“.

§ 4. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.